

ВИСНОВОК

До протоколу № 188
від 22 жовтня 2025 року

до проекту Закону України
«Про основні засади державної ветеранської політики щодо
ветеранів/ветеранок, які брали участь у відсічі збройної агресії
Російської Федерації проти України»
(реєстр. № 13696 від 25.08.2025)

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. розглянув у межах предметів свого відання на засіданні 22 жовтня 2025 року (протокол № 188) проект Закону України «Про основні засади державної ветеранської політики щодо ветеранів/ветеранок, які брали участь у відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України» (реєстр. № 13696 від 25.08.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, і зазначає таке.

Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів визначено головним у підготовці цього законопроекту.

У Пояснювальній записці вказано, що законопроект розроблено з метою визначення на законодавчому рівні мети, завдання та принципів державної ветеранської політики, правового статусу ветеранів/ветеранок та членів їхніх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, а також установлення видів державної підтримки для забезпечення їх гідного життя, шани і поваги до них в суспільстві.

Законопроектом передбачено внесення змін до низки законів, зокрема і таких, що регулюють сферу освіти:

– до Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» – щодо забезпечення харчуванням здобувачів освіти з числа ветеранів/ветеранок, їхніх дітей, дітей із сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України;

– до Закону України «Про вищу освіту» – у частині надання державної цільової підтримки для здобуття вищої освіти окремим категоріям осіб та їхнім дітям (учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, постраждалі учасники Революції Гідності, внутрішньо переміщені особи тощо);

– до Закону України «Про фахову передвищу освіту» – у частині надання державної цільової підтримки для здобуття фахової передвищої освіти окремим категоріям осіб та їхнім дітям (учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, постраждалі учасники Революції Гідності, внутрішньо переміщені особи тощо);

– до Закону України «Про дошкільну освіту» – у частині встановлення пріоритетності при зарахуванні дітей загиблих (померлих) ветеранів та забезпечення їх безоплатним харчуванням.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України (далі – ГНЕУ) висловило низку зауважень і пропозицій. Зокрема, рекомендовано узгодити поняття «ветеран/ветеранка», «ветеран/ветеранка, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною», «Захисник/Захисниця України» та відповідні категорії членів сімей із чинним законодавством.

Також ГНЕУ звернуло увагу, що законопроектом не передбачено внесення змін до Закону України «Про освіту».

Крім того, ГНЕУ зазначило, що 21 липня 2025 року прийнято Закон України «Про професійну освіту» № 4574-IX, яким замінено термін «професійна (професійно-технічна) освіта» на «професійна освіта».

Міністерство освіти і науки України надало низку зауважень, зокрема:

– виключити абзац третій частини третьої статті 18 розділу III законопроекту як такий, що суперечить Конституції України та чинним освітнім законам;

– уточнити у статті 44 Закону України «Про вищу освіту» формулювання «бюджету» на «та місцевих бюджетів»;

– внести редакційні правки щодо термінів «сфера/сфери» та замінити слово «розвитку» на «забезпечення здобуття» у підпункті 7 статті 2 розділу I;

– доопрацювати підпункт 10 пункту 3 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» у відповідності до нового Закону України «Про професійну освіту».

Міністерство внутрішніх справ України повідомило про відсутність зауважень та пропозицій до проекту Закону.

Міністерство молоді та спорту України підтримує зазначений проект Закону.

Міністерство фінансів України повідомило про відсутність пропозицій і зауважень до законопроекту.

Міністерство у справах ветеранів України підтримує законопроект.

Міністерство цифрової трансформації України повідомило про відсутність зауважень та пропозицій до законопроекту.

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України підтримує законопроект.

Міністерство юстиції України повідомило про відсутність зауважень та пропозицій до законопроекту.

Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, визначений головним з підготовки цього законопроекту, на своєму засіданні 24 вересня 2025 року (протокол № 221)

розглянув законопроект та за результатами його розгляду рекомендував прийняти його за основу.

Підкомітет з питань професійної та фахової передвищої освіти, розглянувши на своєму засіданні 06 жовтня 2025 року законопроект реєстр. № 13696 та надані до нього експертні висновки, запропонував за результатами його розгляду на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій рекомендувати Верховній Раді України прийняти зазначений проект Закону за основу.

Заслухавши інформацію голови підкомітету з питань професійної та фахової передвищої освіти Коваль О.В., заступника Міністра у справах ветеранів України Приходька Р.В., а також широко обговоривши це питання, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України «Про основні засади державної ветеранської політики щодо ветеранів/ветеранок, які брали участь у відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України» (реєстр. № 13696 від 25.08.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу та доручити головному комітету доопрацювати його до другого читання з урахуванням частини першої статті 116 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України», оскільки проект Закону потребує щонайменше таких змін:

1) виключити підпункт 10 пункту 3 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону, оскільки Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» від 10 лютого 1998 року № 103/98-ВР визнаний таким, що втратив чинність;

2) після підпункту 22 пункту 3 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону доповнити новим підпунктом такого змісту:

«23) абзац другий частини третьої статті 56 Закону України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 38-39, ст. 380 з наступними змінами) викласти в такій редакції:

«дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються у спеціальних та інклюзивних класах (групах), дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», дітей з числа осіб, визначених у статті 10 Закону України «Про ветеранів війн XX століття», дітей з числа осіб, визначених у статті 10, статус яких визначений Законом України «Про основні засади державної ветеранської політики щодо ветеранів/ветеранок які брали участь у відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України», які здобувають дошкільну, загальну середню, професійну чи фахову передвищу освіту;».

У зв'язку з цим підпункти 23-27 вважати підпунктами 24-28;

3) доповнити пункт 3 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону новим підпунктом 29 такого змісту:

«29) у Законі України «Про професійну освіту» від 21 серпня 2025 року № 4574-IX:

абзац п'ятий частини третьої статті 6 викласти в такій редакції:

«є ветераном війни, членом його сім'ї, членом сім'ї загиблого (померлого) ветерана війни, членом сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України відповідно до законів «Про ветеранів війн XX століття» і «Про основні засади державної ветеранської політики щодо ветеранів/ветеранок які брали участь у відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України»;

частину сьому статті 9 викласти в такій редакції:

«7. Переважне (поза конкурсом, першочергово або позачергово) право на зарахування для здобуття професійної освіти за кошти державного або місцевого бюджету мають вступники, які належать до категорій, визначених законами України «Про ветеранів війн XX століття», «Про основні засади державної ветеранської політики щодо ветеранів/ветеранок які брали участь у відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України», «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» та іншими законами України, якщо таке право надане їм зазначеними законами»;

абзац другий частини п'ятої статті 22 викласти в такій редакції:

«дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються у спеціальних та інклюзивних класах (групах), дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», дітей з числа осіб, визначених статтею 10 Закону України «Про ветеранів війн XX століття», дітей з числа осіб, визначених у статті 10, статус яких визначений Законом України «Про основні засади державної ветеранської політики щодо ветеранів/ветеранок які брали участь у відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України».

2. Направити цей Висновок та висновок Міністерства освіти і науки України до Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, визначеного головним з підготовки цього законопроекту.

Голова Комітету

Сергій БАБАК